

Študijný program: **Katolícka teológia**

Štátnicový predmet: **Filozofia (Fil)**

Prerekvizity: Dejiny starovekej filozofie, Dejiny stredovekej filozofie, Dejiny novovekej filozofie, Filozofia 19. a 20. storočia, Všeobecný úvod do filozofie, Základy logiky, Metafyzika, Filozofia poznania 1, Filozofia prírody, Filozofická antropológia, Filozofická etika 1, Filozofická teológia, Politická filozofia 1.

Sylaby

1. Problém „arche“ v starovekej pohanskej filozofii.
2. Antropológia a etika v starovekej pohanskej filozofii.
3. Koncepcia bytia, človeka, poznania a filozofie podľa Platóna a Aristotela.
4. Gradualistické systémy v starovekej filozofii.
5. Nové odpovede kresťanskej filozofie na staré otázky.
6. Kresťanské staroveké systémy a vplyv patristickej filozofie na vývoj teológie.
7. Scholastika.
8. Univerzália a Abelardovo riešenie.
9. Stredoveká mystika - Bernard, Hugo od sv. Viktora, Ján Eckhart.
10. Počiatky scholastiky – Anzelm a jeho ontologický dôkaz.
11. Stredoveký realizmus – Tomáš Akvinský.
12. Stredoveký augustinizmus – Bonaventúra.
13. Stredoveký voluntarizmus – Duns Scotus.
14. Stredoveký kriticismus – Ockham.
15. Vplyv platonizmu, aristotelizmu, stoicizmu a epikureizmu v renesancii.
16. Renesančná prírodná filozofia a naturálny systém kultúry.
17. Skepticizmus v dejinách filozofie.
18. Novoveký racionalizmus, empirizmus a počiatky utilitarizmu.
19. Deizmus, ateizmus, senzualizmus, materializmus a pozitivizmus vo Francúzskom osvietenstve.
20. Veda o spoločnosti vo Francúzskom osvietenstve.
21. Problematika poznania v Nemeckom idealizme a premena idealizmu na materializmus.
22. Novoveké koncepcie náboženstva.
23. Filozofia existencie a konkrétneho.
24. Kritika metafyziky v 19. a 20. storočí.
25. Existencializmus, fenomenológia, personalizmus.
26. Kultúrno-historické pozadie vzniku filozofie.
27. Zrod vedeckého poznania.
28. Dve veľké koncepcie filozofie.
29. Modely sveta: monistický, dualistický, organistický, realistický.
30. Jednota zmyslového a racionálneho poznania a vypovedania.
31. Štruktúra a funkcia jazyka.
32. Formálna logika - základné logické operácie a princípy.
33. Definícia – typy.
34. Sylogistika – typy a pravidlá.
35. Teória všeobecných vied.
36. Výroková logika – formy axiomatizácie zložených výrokov.
37. Metafyzika ako najvyššia veda, jej predmet a metóda.
38. Koncepcia bytia: esencialistická, existencialistická.
39. Transcendentálne vlastnosti a zásady bytia.

40. Štruktúrálné zložky bytia.
41. Príčiny bytia: materiálna, formálna, účinná, cieľová.
42. Výklad poznania Platóna a Aristotela.
43. Výklad poznania Kanta.
44. Klasická koncepcia pravdy. Neklasické koncepcie pravdy.
45. Atribúty pravdy. Poznatelnosť pravdy.
46. Spor o univerzáliu.
47. Historické názory na vesmír.
48. Problém použitej metódy vo filozofii prírody.
49. Interpretačný posuv medzi metafyzickým elementom "matérie" a kategóriou "hmoty".
50. Interpretačné rozdiely v chápaní priestoru a času.
51. Kreacionizmus a emanatizmus.
52. Evolúcia a evolucionizmus.
53. Filozofické koncepcie človeka: fyzikálna, variabilistická, dualistická, organická, existencionálno-analogická.
54. Ľudská duša: existencia, samostatné trvanie v existencii, substanciálna forma, princíp činnosti, vlastnosti.
55. Ľudské telo: jeho úloha i výnimočnosť.
56. Ľudská činnosť a sloboda.
57. Transcendencia človeka (fenomenologická a metafyzická analýza) a jeho otvorenosť.
58. Ľudský život a človek v perspektíve smrti.
59. Ľudská osoba a jej atribúty.
60. Predmet etiky a spôsoby určenia morálnej záväznosti.
61. Zdôvodnenie etických noriem.
62. Zákon, druhy zákonov, prirodzený zákon.
63. Skutok a jeho morálna hodnota.
64. Svedomie, sloboda a zodpovednosť.
65. Čnosti.
66. Postoje človeka k Bohu: ateizmus, panteizmus, agnosticizmus, teizmus.
67. Existencia Boha: metafyzické a antropologické argumenty.
68. Prirodzenosť Boha: epistemologické predpoklady, určenie atribútov.
69. Boh a svet, Boh a človek, Boh a zlo.
70. Problém negácie Boha.
71. Klasická koncepcia politiky (Platón, Aristoteles)
72. Civilizačné determinanty politiky
73. Novoveká koncepcia politiky (N. Machiavelli)
74. Utópia a ideológia v politike